

The dangers of my bedroom

Đurđek, Lana

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Academy of Fine Arts / Sveučilište u Zagrebu, Akademija likovnih umjetnosti**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:215:351461>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-05**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Academy of Fine Arts in Zagreb](#)

Lana Đurđek

The dangers of my bedroom

Završni rad na preddiplomskom studiju Novi Mediji

Akademija likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu

Akadska godina 2021./22.

The dangers of my bedroom

Uvod

Kada pričam o glavnoj komponenti svojeg završnog rada, govorim o društvenim mrežama. Koristeći društvene mreže kao glavnu okosnicu mog istraživanja i razmišljanja, počela sam preispitivati granicu virtualnog i stvarnog prostora. Odrastanje u 21. stoljeću donosi svoje prednosti i mane, kao i odrastanje u bilo kojem drugom razdoblju ali odrastanje u 21. stoljeću svakako je nešto svima u potpunosti nepoznato i novo. Odrastanje u doba kada je granica između privatnog i javnog toliko tanka i nejasna, lako je izgubiti osjećaj za to što je stvarno, a što nije. Uz konstantnu prisutnost interneta sve postaje vidljivo, svaka vrlina ali i svaka mana. Svaka pogreška ostaje zauvijek zabilježena u obliku kompleksnog, laiku neshvatljivog, digitalnog zapisa – koji nikada ne može biti u potpunosti izbrisan. Ipak, donekle svjesno, svi odabiremo biti dio ovog digitalnog svijeta te pridonositi njegovoj aktivnoj ekspanziji.

Fizički oblik mog rada najbolje označava izraz umjetničke instalacije. Umjetničke instalacije su trodimenzionalno umjetničko djelo smješteno u određeni prostor. Instalacija označava vrstu vizualne umjetnosti koja je razvijena u svom sadašnjem obliku tijekom ranih 1970-ih godina. Žanr sadrži široki raspon svakodnevnih i prirodnih materijala i novih medija kao što su primjerice video, zvuk, performanse, virtualna stvarnost i internet.

Druga komponenta vrlo bitna za moj rad je video art. Video umjetnost oblik je umjetnosti u kojoj je osnovni sadržaj elektronski stvorena slika. Ova grana označava varijacije i oblike u videu i video instalacijama. Video umjetnost predstavlja smjer u suvremenoj likovnoj umjetnosti, odnosno granu konceptualne umjetnosti vrlo blisku eksperimentalnomu filmu. Budući da video nastaje i usporedno se razvija s konceptualnom umjetnošću, to jest u vrijeme nove umjetničke prakse, mogu se ustanoviti dva smjera bavljenja videom: vizualno i nevizualno. Vizualno bavljenje videom podrazumijeva istraživanje videa kao medija, dok drugi smjer podrazumijeva bilježenje akcije u cijelosti njezina trajanja. Video ne teži ka stvaranju druge stvarnosti, već postojeću stvarnost provjerava, analizira i istražuje.

Razrada

Za generaciju koja se već bori sa raspoznavanjem onog stvarnog i nestvarnog, globalna pandemija bila je iznimno težak period. Pandemija koja nas je sve pogodila 2020. godine bila je okidač za razmišljanje koje je dovelo do mog rada. Kada je krenula pandemija Koronavirusa svijet je odjednom utihnuo, a sva buka i nemir iz svakodnevice bili su prebačeni u virtualne prostore. Odjednom i ono što se dešavalo u stvarnom svijetu, kao što su predavanja, posao, druženja – bili su prebačeni u svoje digitalne oblike.

Što se dešava kada generacija, koju se konstantno prozivalo za količinu vremena koju provode fokusirani na digitalni svijet, bude prisiljena i ono malo fizičke realnosti koju su održavali zamijeniti onom virtualnom?

Proces razmišljanja o mom završnom radu na neki način veže se na tematiku kojom se bavim od same prve godine studija, odnosno o prostoru. Kroz prvu godinu bavila sam se psihogeografijom te preispitala psihološki doživljaj mjesta iz moje prošlosti, na drugoj godini poigravala sam se sa idejom privatnog i javnog te autoportrete iz perioda karantene lijepila na

ulice u obliku naljepnica, a moj završni rad s treće godine na neki je način ukomponirao oboje. Promišljanje prostora u kojem se nalazim te percepcija istog kroz pojmove privatno i javno djeluje kao svojevrsno zaokruživanje cjeline mog studija u protekle tri godine.

U svom radu fokusirala sam se na moj doživljaj trenutne situacije u kojoj se nalazimo te sam koristila društvene mreže kao vrlo problematičnu komponentu u mom vremenu provedenom isključivo doma tijekom pandemije. Prije nego što smo bili primorani svoj život usredotočiti prema internetu, bilo mi je zanimljivo promatrati aktivističke pokrete koji su se dešavali na internetskim „prostorima“. #MeToo pokret te njemu srodan #Timesup bili su svojevrsne feminističke „hashtag kampanje“ koje su na društvenim mrežama podizale svijest o aktivnim problemima u društvu. Razmišljala sam o tome kako je Internet odlično mjesto za ovako nešto te kako Instagram, Facebook, Twitter i slične platforme mogu postati nova mjesta aktivizma za mlade. Jer što je javnije od platforma kojima se ljudi diljem cijelog svijeta aktivno koriste svaki dan?

Digitalni aktivizam često se naziva i „Bedroom activism“ jer se osvrće na mlađe generacije koje se aktiviziraju iz udobnosti i sigurnosti svojih spavaćih soba. Naziv bedroom activism za moj rad bio je krucijalan. Ovaj naziv naveo me na promišljanje o svojoj spavaćoj sobi te načinu na koji ju percipiram. U zadnjih godinu dana provela sam više vremena u svojoj sobi nego što sam ikada mogla zamisliti. Odjednom ova prostorija postala je žarište bilo kakvog zbivanja. U svojoj sobi uz internetsku vezu mogla sam pratiti sve što se događa. Imam osjećaj da se u proteklih godinu dana najviše pričalo o ljudskim pravima, klimatskim promjenama, nezdravim društvenim normama i još mnogo toga, a opet imam osjećaj da se toliko često i intenzivno i dalje susrećemo sa svim ovim problemima. Kao da je generalna široka osviještenost o svim ovim problemima, proizvela neki oblik kontra efekta.

Moja generacija, generacija koja je navodno jedna od najtolerantnijih, jedna od najneovisnijih, otvorenijih, a isto vrijeme generacija koja je opsjednuta s brojkama, uspjehom, popularnošću, generalnom prihvaćenošću. Priča se kako smo jedna od najmarljivijih generacija te da smo dorasli kvalitetnom „multitaskingu“, govori se o ovome kao o nečemu pozitivnom. Ova generacija od jutra do mraka putem društvenih medija eksponirana je pričama o tuđem uspjehu, koji je u današnje vrijeme moguće postići na toliko različitih načina.

Ista ta generacija, pod pritiskom od uspjeha, u stanju je na dnevnoj osnovi širiti ogromne količine negativnosti i krivih ideala zapakiranih u toksičnu pozitivnost i toksičnu produktivnost koju kapitalizam usađuje u nas. Na ove načine, Internet vrlo lako postaje nesigurno mjesto na kojemu je teško raspoznati tko zapravo radi dobro, a tko koristi lažne ideale za postizanje generalne popularnosti.

Razmišljajući o količini informacija koju sam ja u proteklih godinu dana procesuirala unutar četiri zida moje spavaće sobe, navelo me na razmišljanje o tome na koji način to utječe na ovaj prostor koji sam do sada percipirala kao svoju sigurnu zonu? Ako u mojoj „sigurnoj zoni“ Internet ima moje dopuštenje da me hrani neograničenom količinom podražaja na koje ja nemam utjecaj, da li je to za mene uopće više sigurna zona?

Uz preispitivanje svoje sigurne zone, druga tema koja me zanimala jest preispitivanje granica virtualnog i stvarnog prostora. Odnosno, ako ja koristim svoj privatni prostor te iz njega dijelim

svoju privatnost na internetu koji u današnje vrijeme simbolizira možda najjavniji oblik prostora, koja je granica između privatnog i javnog prostora? Zanimljivo mi je razmišljati o tome kako se uvijek smatralo da je upravo dom jedan je od prvih prostora u kojima se mladi susreću s kulturom te kako je to ključno mjesto unutar kojeg mladi ljudi pronalaze resurse za istraživanje i izgradnju svojih identiteta. U današnje vrijeme mladi unutar svojeg doma ne dobivaju intelektualne i socijalne podražaje samo od strane svojih obitelji, već i putem interneta čija je dostupnost informacija često mnogo šira i jača od one fizičke. Sve do sada domovi odnosno točnije spavaće sobe smatrale su se utočištem pojedinaca i prostorom u kojemu osoba može biti u potpunosti „svoja“.

Rad sam postavila kao prostornu instalaciju na način da sam kreirala svojevrsnu presliku svoje spavaće sobe u klasi. Potrudila sam se prostor ispuniti meni sentimentalnim predmetima iz moje spavaće sobe te na taj način ovaj prostor učiniti što intimnijim. Spavaća soba za mene je postala jedan od simbola ove pandemije. Kako je odrastati u vrijeme kada fizičku stvarnost mijenja ona virtualna? Kao pripadnica ranije navedene, Generacije Z, preispitujem granice internetskog odnosno virtualnog prostor te njegov utjecaj na onaj „stvarni“.

Vizualni dio rada točnije video bio je inspiriran svojevrsnim digitalnim „burn out-om“ koji je u 21. stoljeću postao dio suvremene svakodnevice. Referirati ću se ponovo na rečenicu od ranije u kojoj sam izložila kako često ne razumijemo digitalne zapise te su običnom laiku neshvatljivi. Projekcija koja se projicira kroz prostor rađena je na način kako bih stimulirala kompleksnost digitalnih zapisa odnosno kodova.

Kao zaključak, ova prostorna instalacija predstavlja - nas. Moja generacija, generacija Z, prva digitalna generacija, to smo mi. Odrastanje u digitalno doba donosi svoje prednosti i mane, a na mojoj generaciji je da Internet naučimo koristiti kao alat, da naučimo ovu suvremenu realnost koristiti u svoju korist, da naučimo živjeti u ovoj novoj stvarnosti. Na nama je da istražujemo potencijale življenja u digitalno doba.

Literatura:

Sian Lincoln - Bedroom Culture: A Review of Research

https://link.springer.com/content/pdf/10.1007%2F978-981-4585-90-3_7-1.pdf

DOKUMENTACIJA RADA

